T.C.
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH
YÜKSEK KURUMU

ATAM BÜLTEN

1-30
EYLÜL
2026

Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Haluk Selvi'ye Hayırlı Olsun Ziyareti

9

Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Açılış Programına ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç Onur Konuğu Olarak Katıldı

11

Çocuk ve Gençlere Yönelik Nitelikli Yayınlar İçin Yeni Anlatı ve Kurgu Yaklaşımları Ele Alındı

14

Cumhuriyet Kulesi Kütüphanesinde Atatürk Kitaplığı Açıldı

15

"Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi" Belgeselinin Çekimleri Devam Etti

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından yürütülen "Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi" kapsamında hazırlanan belgeselin çekimleri devam ediyor. Proje kapsamında, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yerleşkesinde Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ın katılımıyla röportaj gerçekleştirildi. DEVAMI SAYFA 7'DE

Balkan Savaşları'nın Diplomatik Boyutu Yeniden Okuyucuyla Buluştu

18

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı

2026

"Benim en büyük eserim,
Türkiye Cumhuriyeti'dir."

M. Atatürk

İÇİNDEKİLER

BAŞKANLIK MAKAMI

"Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi" Belgeselinin Çekimleri Devam Etti 07

ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'a Makam Ziyareti 08

Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Haluk Selvi'ye Hayırlı Olsun Ziyareti 09

ATAM'da 2026 Yılı Genel Değerlendirme ve 2027 Yılı Planlama Toplantısı 10

Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Açılış Programına ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç Onur Konuğu Olarak Katıldı 11

Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Haluk Selvi, ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ı Ziyaret Etti 12

BİLİMSEL ETKİNLİKLER

Çocuk ve Gençlere Yönelik Nitelikli Yayınlar İçin Yeni Anlatı ve Kurgu Yaklaşımları Ele Alındı 14

Cumhuriyet Kulesi Kütüphanesinde Atatürk Kitaplığı Açıldı 15

YAYINLAR

Balkan Savaşları'nın Diplomatik Boyutu Yeniden Okuyucuyla Buluştu 18

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi'nde Sivas Kongresi ve Damat Ferid Paşa Hükûmeti Ele Alındı 19

ATATÜRK ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Atatürk Ansiklopedisi Gelişmeye Devam Ediyor 21

TÜRK DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Türk Dünyası Ansiklopedisi Yeni Maddelerle Gelişimini Sürdürüyor 23

İÇİNDEKİLER

FUARLAR

Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları Amasya Kitap Fuarı'ndaydı 25

KURUM İÇİ FAALİYETLER

5 Sayılı Atatürk İlkeleri ve İnkılapları Bilim ve Uygulama Kolu Toplantısı Gerçekleştirildi 27

27 Sayılı Süreli Yayın Komisyonu Toplantısı Gerçekleştirildi 27

44 Sayılı Yayın Komisyonu Toplantısı Gerçekleştirildi 28

Türk Dünyası Ansiklopedisi Gelişmeye Devam Ediyor 28

86 Sayılı Atatürk Ansiklopedisi Çalışma Grubu Toplantısı Gerçekleştirildi 29

EYLÜL AYINDA ATAM'DA

"Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Sergisi" İstanbul'da Ziyaretçilerle Buluşacak 31

Nutuk Külliyatı Projesi Tanıtım Özel Programı Düzenlenecek 32

Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Sergi ve Paneli 33

Anıtkabir Mimari Proje Yarışması Sergisi 34

BİLİM KURULU ÜYELERİNDEN

Doç. Dr. Emre Saral 36

Prof. Dr. Ayşe Yanardağ 39

Prof. Dr. İsmet Türkmen 44

HABERLEŞME ÜYELERİNDEN

Dr. Öğr. Üyesi Günver Güneş 46

1 BAŞKANLIK MAKAMI

“Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi” kapsamında hazırlanan belgesel ile Cumhuriyet’in temel hukuk reformlarından biri olan Türk Kanunu Medenisi’nin tarihî arka planının, hazırlanış sürecinin ve Türk toplumundaki yansımalarının bilimsel ve anlaşılır bir anlatımla geniş kitlelere ulaştırılması hedefleniyor.

“Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi” Belgeselinin Çekimleri Devam Etti

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından yürütülen “Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi” kapsamında hazırlanan belgeselin çekimleri devam ediyor. Proje kapsamında, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yerleşkesinde Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç’ın katılımıyla röportaj gerçekleştirildi.

Röportajda, Türk Kanunu Medenisi’nin kabulüne giden süreç, Cumhuriyet’in hukuk alanında gerçekleştirdiği köklü dönüşüm ve Medeni Kanun’un Türk toplumunun sosyal ve hukuki yapısına etkileri tarihî bir perspektifle ele alındı. Cumhuriyet’in çağdaş hukuk düzeninin oluşturulması yönündeki adımları ile hukuk devleti anlayışının gelişiminde Türk Kanunu Medenisi’nin taşıdığı önem değerlendirildi.

Prof. Dr. Ahmet Kılınç’ın röportajında ayrıca, Medeni Kanun’un yalnızca bir hukuk düzenlemesi olarak değil, Cumhuriyet’in toplumsal dönüşüm ve modernleşme anlayışının önemli unsurlarından biri olarak değerlendirilmesi, kadınların ve erkeklerin hukuk önündeki konumunun güçlendirilmesi ve aile hukukunda gerçekleştirilen düzenlemelerin toplumsal hayata yansımaları gibi başlıkların ele alınması planlandı.

Belgeselde, Türk Kanunu Medenisi’nin hazırlanış süreci ve kabul edilmesine ilişkin tarihî gelişmelerin yanı sıra, kanunun Cumhuriyet’in hukuk ve toplum anlayışının şekillenmesindeki rolü ile sonraki dönemlerde ortaya çıkan toplumsal ve hukuki etkilerinin de kapsamlı biçimde ortaya konulması amaçlanıyor.

ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'a Makam Ziyareti

Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Müdürü ve Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı Bilim Kurulu Asli Üyesi Prof. Dr. Mesut Çapa ile Enstitü Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Sedef Bulut, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ı makamında ziyaret etti.

Gerçekleştirilen görüşmede; Türk İnkılap Tarihi ve Cumhuriyet tarihi alanındaki akademik çalışmalar, bilimsel araştırmalar, yayın faaliyetleri ve kurumlararası iş birliğinin geliştirilmesine yönelik konular ele alındı. Görüşmede ayrıca ortak bilimsel etkinlikler, akademik çalışmalar ve araştırmacılara yönelik faaliyetler kapsamında gerçekleştirilebilecek iş birlikleri değerlendirildi.

Ziyaretin ardından Prof. Dr. Mesut Çapa ve Doç. Dr. Sedef Bulut'a, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı yayınlarından oluşan hediye kitaplar takdim edildi.

Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Haluk Selvi'ye Hayırlı Olsun Ziyareti

Türk Tarih Kurumu Başkanlığı görevine başlayan Prof. Dr. Haluk Selvi'ye hayırlı olsun ziyaretinde bulunuldu. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı BE Prof. Dr. Derya Örs, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç ve Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Doç. Dr. Zeki Erarslan, Prof. Dr. Haluk Selvi'yi makamında ziyaret ederek yeni görevinde başarı dileklerini iletti.

Gerçekleştirilen görüşmede, Türk tarihine yönelik akademik araştırmaların geliştirilmesi, tarih alanında yürütülen bilimsel çalışmaların desteklenmesi ve kurumlar arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik değerlendirmelerde bulunuldu. Ayrıca ortak bilimsel faaliyetler, yayın çalışmaları, sempozyum, kongre ve çalıştaylar ile araştırmacılara yönelik gerçekleştirilebilecek çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Kurumlar arasında bilgi ve tecrübe paylaşımının artırılması, Türk tarihine ilişkin araştırma ve yayın faaliyetlerinin daha geniş kitlelere ulaştırılması ve ortak projelerin geliştirilmesine yönelik iş birliği imkânlarının da değerlendirildiği ziyaret, günün anısına çekilen hatıra fotoğrafının ardından sona erdi.

ATAM'da 2026 Yılı Genel Değerlendirme ve 2027 Yılı Planlama Toplantısı

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı birim amirleri, 2026 yılı içerisinde yürütülen çalışmaların genel değerlendirmesini yapmak ve 2027 yılına ilişkin planlamaları ele almak üzere bir araya geldi. Toplantı, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ın başkanlığında gerçekleştirildi.

Toplantıda, Başkanlığın 2026 yılı faaliyetleri kapsamında yürütülen akademik çalışmalar, yayın ve editöryal faaliyetler, bilimsel toplantılar, projeler, kurumsal iletişim ve tanıtım çalışmaları ile birimlerin faaliyetleri değerlendirildi. Ayrıca yürütülen çalışmaların sonuçları, karşılaşılan süreçler ve önümüzdeki dönemde geliştirilmesine yönelik hususlar ele alındı.

2027 yılı planlamaları kapsamında ise Başkanlığın akademik ve bilimsel faaliyetlerinin geliştirilmesi, yayın çalışmalarının sürdürülmesi, araştırma ve proje faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi, bilimsel toplantı ve etkinliklerin planlanması, dijital içerik ve kurumsal iletişim çalışmalarının geliştirilmesi ile kurumlararası iş birliğinin artırılmasına yönelik hedef ve çalışmalar üzerinde değerlendirmelerde bulunuldu.

> Toplantıda ayrıca birimlerin 2027 yılı çalışma takvimleri, öncelikli faaliyet alanları ve koordinasyon gerektiren konular hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Açılış Programına ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç Onur Konuğu Olarak Katıldı

Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi 2026-2027 Akademik Yılı Ders Açılış Programı, 21 Eylül 2026 tarihinde düzenlenen törenle gerçekleştirildi. Akademik ve idari personel ile öğrencilerin katıldığı programa, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından onur konuğu olarak davet edilen Atatürk Araştırma Merkezi (ATAM) Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç da katıldı.

Programda; Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Necla Öztürk, Antalya Barosu Başkanı Av. Ali Çağdaş Bozaner, Antalya Noterler Odası Başkanı Uğur Öztuna, Akdeniz Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Şükrü Özen ve ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç açılış konuşmalarını gerçekleştirdi. Konuşmasında Atatürk Araştırma Merkezinin yürüttüğü akademik ve bilimsel faaliyetler hakkında bilgi veren Prof. Dr. Kılınç, hukuk öğrencilerine eğitim hayatlarında düzenli ve disiplinli çalışmanın önemine dikkat çekti. Hukuk eğitiminin yalnızca mesleki bilgiyle sınırlı olmadığını belirten Kılınç, tarih bilincinin ve Cumhuriyet değerlerinin hukukçuların yetişmesindeki önemini vurguladı.

Prof. Dr. Kılınç ayrıca, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Nutuk adlı eserinin mutlaka okunması gerektiğine işaret ederek Millî Mücadele'nin hangi zorluklar ve fedakârlıklar içerisinde kazanıldığının anlaşılmasının önemine değindi.

Programın sonunda, ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'a kurumun akademik faaliyetlerine ve fakültenin açılış programına verdiği desteklerden dolayı teşekkür plaketi takdim edildi. Törene katılan 1. sınıf öğrencilerine Nutuk, T.C. Anayasası ve çeşitli eğitim materyallerinin yer aldığı "Hoş Geldiniz Hediyesi" çantalarının dağıtılması ve günün anısına çektirilen toplu fotoğraf çekimi ile etkinlik sona erdi.

Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Haluk Selvi, ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ı Ziyaret Etti

Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Haluk Selvi, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ı makamında ziyaret etti.

Gerçekleştirilen görüşmede; Türkiye'nin yakın tarihine ilişkin araştırmalar, Türk tarihine yönelik bilimsel çalışmalar, kurumlar arasında yürütülebilecek akademik iş birlikleri ve ortak proje imkânları ele alındı. Ayrıca tarih alanındaki bilimsel yayın faaliyetleri, araştırmacılara yönelik çalışmalar, düzenlenebilecek panel, sempozyum ve çalıştaylar ile tarih bilincinin gelecek kuşaklara aktarılmasına yönelik faaliyetler hakkında değerlendirmelerde bulunuldu.

Görüşmede, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı ile Türk Tarih Kurumu arasındaki mevcut iş birliğinin geliştirilmesi ve iki kurumun uzmanlık alanlarından yararlanılarak ortak çalışmaların artırılması konusunda karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

Ziyaretin ardından Prof. Dr. Haluk Selvi ve Prof. Dr. Ahmet Kılınç tarafından karşılıklı olarak kitap takdiminde bulunuldu. Görüşme, hatıra fotoğrafı çekilmesiyle sona erdi.

2 BİLİMSEL ETKİNLİKLER

Çocuk ve Gençlere Yönelik Nitelikli Yayınlar İçin Yeni Anlatı ve Kurgu Yaklaşımları Ele Alındı

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından düzenlenen "Gençlere ve Çocuklara Yayın Hazırlamada Anlatı ve Kurgu Çalıştayı", 9-10 Eylül 2026 tarihlerinde İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Avcılar Kampüsü'nde gerçekleştirildi.

Çocuk ve gençlere yönelik yayınlarda anlatı ve kurgu yöntemlerinin ele alındığı çalıştayın açılışında, Gençlere ve Çocuklara Yayın Hazırlama Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Ahmet Şimşek, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Muhammet Baştuğ ve ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç konuşma yaptı. Prof. Dr. Kılınç, Atatürk, Millî Mücadele ve Cumhuriyet tarihine ilişkin bilgi birikiminin genç kuşaklara doğru, anlaşılır ve etkili yöntemlerle aktarılmasının önemine değindi.

İki gün süren çalıştayda; popüler bilim dili, çocuklara yönelik hikâye temelli Atatürk anlatımı ve tarihsel düşünme becerileri üzerine atölyeler gerçekleştirildi. Ayrıca ATAM tarafından hazırlanan kitap serilerinin mevcut durumu ile yazar, çizer ve editörlerin görüşleri değerlendirildi. İkinci gün ise gençlere ve çocuklara yönelik eserlerin yazım ilkeleri ve başvuru kılavuzları ele alındı.

Çalıştay, Prof. Dr. Ahmet Kılınç ve Prof. Dr. Ahmet Şimşek'in değerlendirme ve kapanış konuşmalarıyla tamamlandı.

Cumhuriyet Kulesi Kütüphanesinde Atatürk Kitaplığı Açıldı

Atatürk Kitaplığı, Cumhuriyet Kulesi Kütüphanesinde düzenlenen törenle hizmete açıldı. Açılışta Keçiören Belediyesi Kütüphane ve Müzeler Müdürü Arzu Bakır, Keçiören Belediye Başkan Yardımcısı Hüseyin Taylan Yağmur ve ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç birer konuşma yaptı.

ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, konuşmasında Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığının kuruluş amacı, faaliyetleri ve bilimsel yayın çalışmaları hakkında bilgi vererek, Atatürk ve Cumhuriyet tarihine ilişkin akademik çalışmaların topluma ulaştırılmasının önemine dikkat çekti. Kılınç, ATAM ile Keçiören Belediyesi

arasındaki iş birliğine değinerek, nitelikli akademik çalışmaların Keçiören Belediyesi aracılığıyla doğrudan toplumla buluşturulmasına imkân sağlanmasından duyduğu memnuniyeti ifade etti ve iş birliğine katkılarından dolayı Keçiören Belediyesine teşekkür etti.

Konuşmaların ardından Atatürk Kitaplığı'nın açılışı kurdele kesimiyle gerçekleştirildi. Kurdele kesimine ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, ATAM Başkan Yardımcısı Arzu Güvenç Saygın, ATAM Kütüphane Müdürü Dr. Aytuğ Toker, ATAM Strateji Geliştirme Müdürü Aynur Köksoy, ATAM Bilimsel Çalışmalar Müdürü Selcan Koçaslan, ATAM İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürü Gökhan Cengiz, Keçiören Belediye Başkan Yardımcısı Hüseyin Taylan Yağmur ve Keçiören Belediyesi Kütüphane ve Müzeler Müdürü Arzu Bakır katıldı.

Program, Atatürk Kitaplığı'ndaki eserlerin incelenmesi ve hatıra fotoğrafı çekiminin ardından sona erdi.

3 YAYINLAR

Balkan Savaşları'nın Diplomatik Boyutu Yeniden Okuyucuyla Buluştu

Prof. Dr. Necdet Hayta tarafından kaleme alınan "Balkan Savaşları'nın Diplomatik Boyutu ve Londra Büyükelçiler Konferansı (17 Aralık 1912-11 Ağustos 1913)" adlı eser, tekrar baskısıyla yeniden okuyucuların ve araştırmacıların istifadesine sunuldu. Çalışma, Balkan Savaşları'nın askerî boyutunun yanı sıra dönemin diplomatik ve siyasi gelişmelerini, Londra Büyükelçiler Konferansı çerçevesinde ele alıyor. Eser, savaşların cephelerin yanı sıra diplomasi masalarında şekillenen yönlerine ışık tutuyor.

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi'nde Sivas Kongresi ve Damat Ferid Paşa Hükûmeti Ele Alındı

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi; Atatürk, Millî Mücadele ve Cumhuriyet tarihi alanlarında özgün akademik çalışmaları yayımlamaya devam ediyor.

Prof. Dr. Haluk Selvi tarafından kaleme alınan "Sivas Kongresi ve Damat Ferid Paşa Hükûmeti'nin İstifası" başlıklı makalede, Sivas Kongresi sürecinin Millî Mücadele hareketinin siyasi gücüne etkisi ve İstanbul Hükûmeti ile yaşanan gelişmeler ele alınıyor.

Çalışmada, Sivas Kongresi sırasında Anadolu ve İstanbul arasındaki siyasi ilişkiler, Heyet-i Temsiliye'nin yürüttüğü faaliyetler ve bu gelişmelerin Damat Ferid Paşa Hükûmeti'nin istifasına uzanan sonuçları tarihî belgeler ışığında inceleniyor.

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, yakın dönem Türk tarihine ilişkin bilimsel araştırmaları akademik kamuoyuyla buluşturmaya devam ediyor.

Makalenin tam metnine: https://atamdergi.gov.tr/ozet/983/ tur bağlantısından ulaşabilirsiniz.

4 ATATÜRK ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Atatürk Ansiklopedisi Gelişmeye Devam Ediyor

Atatürk Ansiklopedisi'ne ulaşmak için QR kodu okutabilirsiniz

Atatürk'ün doğumundan ölümüne kadar geçen sürede yaşadığı mekânlar, öncülük ettiği inkılaplar, yönettiği tarihsel süreçler ve dönemin önemli şahsiyetleri hakkında doğru ve birincil kaynaklara dayalı bilgi sunmak amacıyla 29 Ekim 2020 tarihinde yayımlanmaya başlayan ve sonrasında gelen talepler doğrultusunda madde kapsamı 1960 yılına kadar genişletilen Atatürk Ansiklopedisi'nde madde sayısı 1444'e ulaştı.

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından yürütülen çalışmalar kapsamında Atatürk Ansiklopedisi'nin yanı sıra Türk Dünyası Ansiklopedisi'nin ağ sayfaları da kullanıcı deneyimini ve içeriklere erişimi kolaylaştıracak şekilde güncellendi. Yapılan güncellemelerle her iki ansiklopedinin ağ sayfalarına "Son Eklenen Maddeler", "Rastgele Madde" ve "Görseller" sekmeleri eklendi. Böylece kullanıcıların ansiklopedilerde yayımlanan yeni maddelere daha kolay ulaşabilmeleri, farklı içerikleri keşfedebilmeleri ve görsel materyallere tek bir alan üzerinden erişebilmeleri sağlandı.

İçerik geliştirme çalışmalarının yanı sıra dijital altyapısı da sürekli olarak geliştirilen ansiklopediler, güncel ve güvenilir bilgiye hızlı ve kolay erişim imkânı sunarak tarihî ve kültürel birikimin geniş kitlelere ulaştırılmasına katkı sağlamaya devam ediyor.

5

TÜRK DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Türk Dünyası Ansiklopedisi Yeni Maddelerle Gelişimini Sürdürüyor

Türk Dünyası Ansiklopedisi'ne ulaşmak için QR kodu okutabilirsiniz

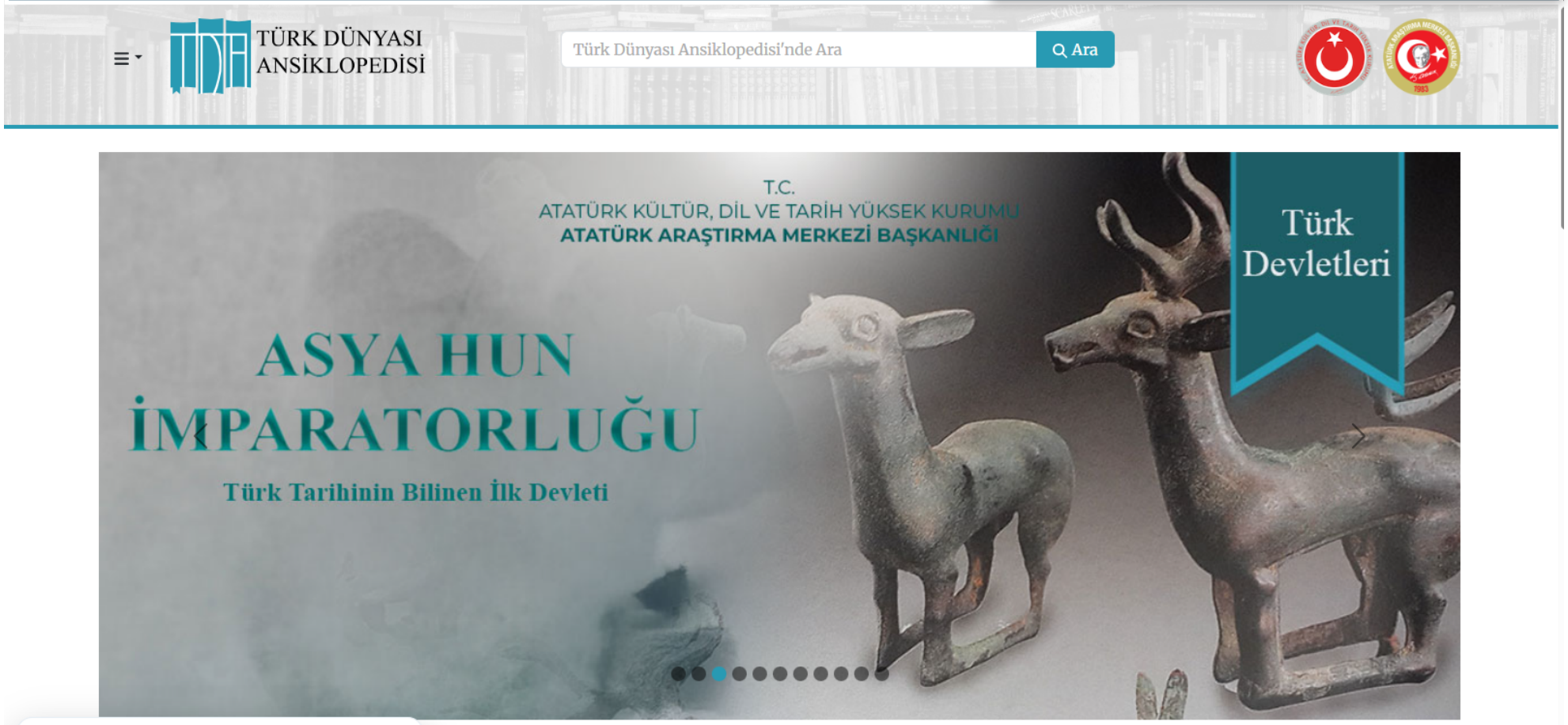

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından Türk dünyasının tarihî, kültürel ve düşünsel mirasını dijital ortamda kayıt altına almak ve gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla hazırlanan Türk Dünyası Ansiklopedisi, yeni içeriklerle büyümeye devam ediyor. 2026 yılı başında 311 yayımlanmış maddeyle çalışmalarını sürdüren Ansiklopedide, gerçekleştirilen içerik üretimi ve editöryal çalışmalar sonucunda yayımlanan madde sayısı 379'a ulaştı.

Ansiklopedinin içerik yapısı oluşturulurken yalnızca niceliksel büyüme değil; Türk dünyasının tarihinden edebiyatına, kültüründen coğrafyasına ve düşünce hayatına uzanan geniş bir çerçevenin bilimsel ve nitelikli biçimde yansıtılması da gözetiliyor. Bu doğrultuda hazırlanan yeni maddeler, Ansiklopedinin kapsamını ve konu çeşitliliğini zenginleştiriyor.

İçerik çalışmalarının yanı sıra Türk Dünyası Ansiklopedisi ve Atatürk Ansiklopedisi'nin ağ sayfaları da güncellendi. Kullanıcıların içeriklere daha kolay ve farklı yollarla ulaşabilmesini sağlamak amacıyla her iki ansiklopedinin ağ sayfalarına "Son Eklenen Maddeler", "Rastgele Madde" ve "Görseller" sekmeleri eklendi. Yapılan bu güncellemelerle yeni yayımlanan maddelerin takip edilebilmesi, ansiklopedi içerikleri arasında farklı başlıklar üzerinden keşif yapılabilmesi ve görsel materyallere daha kolay erişim sağlanması amaçlandı. Böylece her iki ansiklopedi, içeriklerinin geliştirilmesinin yanı sıra dijital kullanım deneyimini destekleyen yeniliklerle de gelişimini sürdürüyor.

6

FUARLAR

Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları Amasya Kitap Fuarı'ndaydı

7 KURUM İÇİ FAALİYETLER

5 Sayılı Atatürk İlkeleri ve İnkılapları Bilim ve Uygulama Kolu Toplantısı Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı Atatürk İlkeleri ve İnkılapları Bilim ve Uygulama Kolu, 5 sayılı toplantısını gerçekleştirdi.

Toplantıda, Atatürk ilkeleri ve inkılapları ile Türkiye Cumhuriyeti tarihine yönelik sürdürülen bilimsel çalışmalar değerlendirilerek devam eden faaliyetler ele alındı. Ayrıca önümüzdeki dönemde yürütülmesi planlanan araştırma, yayın ve akademik faaliyetler hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

27 Sayılı Süreli Yayın Komisyonu Toplantısı Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı Süreli Yayın Komisyonunun 27 sayılı toplantısı, çevrim içi katılımla gerçekleştirildi.

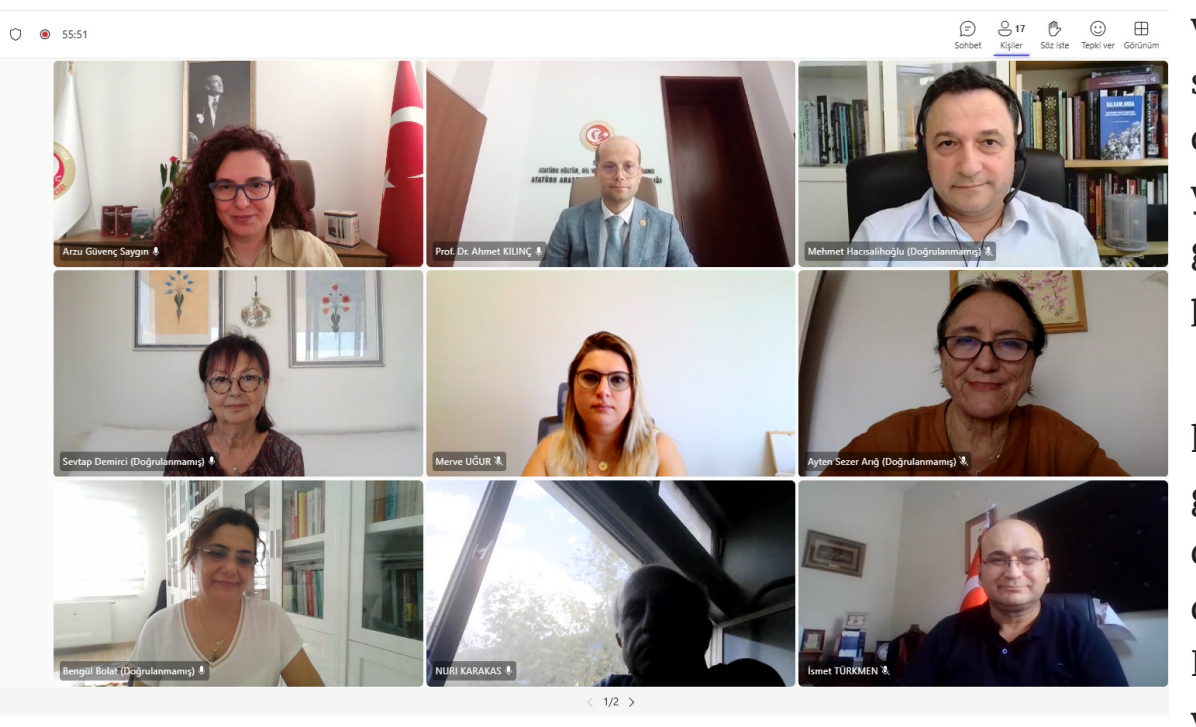

Toplantıda, Başkanlığın süreli yayınlarına yönelik çalışmalar kapsamında gündemde yer alan konular görüşüldü. Yayınlanma aşamasındaki çalışmaların bilimsel değerlendirme süreçleri ele alınarak komisyona sunulan metinler akademik nitelik ve yayın ilkeleri açısından değerlendirildi. Bunun yanı sıra, süreli yayınların hazırlık ve yayımlanma süreçlerinin daha verimli yürütülmesine ilişkin görüş ve öneriler paylaşıldı.

Toplantı kapsamında gerçekleştirilen değerlendirmeler doğrultusunda, Başkanlığın süreli yayın faaliyetlerinin bilimsel niteliğinin ve yayın standartlarının geliştirilmesine yönelik çalışmaların sürdürülmesi kararlaştırıldı.

44 Sayılı Yayın Komisyonu Toplantısı Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı Yayın Komisyonunun 44 sayılı toplantısı, çevrim içi olarak gerçekleştirildi.

Toplantıda, Başkanlığın yayın faaliyetleri kapsamında gündemde bulunan çalışmalar ele alınarak değerlendirmelerde bulunuldu. Komisyona sunulan eser ve yayın projelerinin içerik, kapsam ve akademik nitelikleri üzerinde görüş alışverişinde bulunulurken, yayın hazırlık ve değerlendirme süreçlerine ilişkin konular da ele alındı.

Ayrıca önümüzdeki dönemde yayımlanması planlanan çalışmalar, yeni yayın projeleri ve mevcut eserlerin yayına hazırlanma süreçleri hakkında değerlendirmelerde bulunuldu. Toplantıda yapılan görüşmeler doğrultusunda Başkanlığın bilimsel yayın faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmaların sürdürülmesi değerlendirildi.

Türk Dünyası Ansiklopedisi Gelişmeye Devam Ediyor

Türk Dünyası Ansiklopedisi, Türk medeniyetinin tarihî ve kültürel birikimini dijital ortamda kayıt altına alarak gelecek nesillere aktarma amacı doğrultusundaki çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir. 2026 yılına 311 yayımlanmış maddeyle başlayan Ansiklopedi, yürütülen yoğun içerik geliştirme faaliyetleri sonucunda madde sayısını 385'e yükseltmiştir. Bu süreçte yalnızca madde sayısının artırılması değil, Türk dünyasının tarih, kültür, edebiyat, coğrafya ve düşünce hayatını farklı boyutlarıyla yansıtan nitelikli, kapsamlı ve dengeli bir içerik bütünlüğünün oluşturulması da temel hedefler arasında yer almıştır.

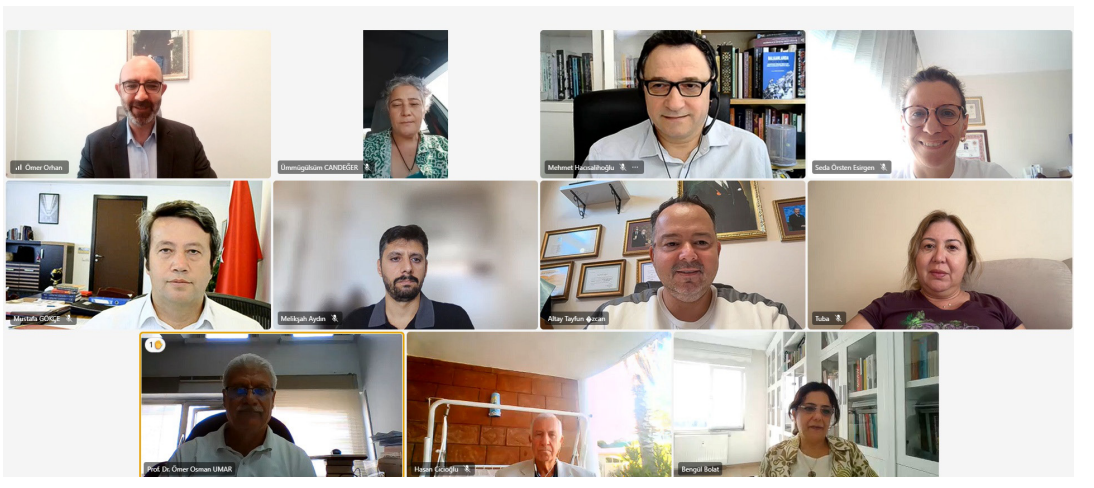

Kullanıma açıldığı günden bu yana 106.132 kullanıcıya ulaşan Türk Dünyası Ansiklopedisi, yeni içeriklerle gelişimini sürdürmektedir. Son dönemde yayımlanan Ases, Vilhelm Thomsen ve Terekeme-Karapapak Türkleri Tarihsel Kökenler, Göç Dinamikleri ve Kültürel Süreklilik maddeleri, Ansiklopedinin konu ve içerik çeşitliliğine katkı sağlayan önemli çalışmalar arasında yer almıştır. Bilimsel yayıncılık ilkeleri doğrultusunda yürütülen editöryal değerlendirme, yeni madde hazırlama ve içerik geliştirme çalışmaları ise belirlenen takvim çerçevesinde kesintisiz biçimde devam etmektedir.

86 Sayılı Atatürk Ansiklopedisi Çalışma Grubu Toplantısı Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı bünyesinde yürütülen Atatürk Ansiklopedisi çalışmalarını değerlendirmek amacıyla 86 Sayılı Atatürk Ansiklopedisi Çalışma Grubu Toplantısı, 28 Eylül 2026 tarihinde gerçekleştirildi.

Toplantıda, ansiklopedi kapsamında hazırlanan maddeler akademik içerik, kaynak kullanımı ve editöryal süreçler bakımından ele alınırken çalışmaların güncel durumu ve bundan sonraki süreçte yürütülecek faaliyetler değerlendirildi.

Toplantının ardından yayımlanan 10 yeni maddeyle birlikte Atatürk Ansiklopedisi'ndeki toplam madde sayısı 1.444'e ulaştı. Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, Atatürk ve Cumhuriyet tarihine ilişkin bilimsel bilgi birikimini okuyucularla buluşturmak amacıyla ansiklopedi çalışmalarını sürdürmektedir.

8

EKİM AYINDA ATAM'DA

SERGİ

“Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Sergisi” İstanbul’da Ziyaretçilerle Buluşacak

15 Ekim 2026 İstanbul

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından hazırlanan “Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Sergisi”, bu kez MEDENİ KANUNUMUZUN 100. YILI SEMPOZYUMU çerçevesinde İstanbul’da gösterime sunulacak. Cumhuriyet’in hukuk alanındaki dönüşümünü tarihî belge, arşiv materyali ve görsel içerikler eşliğinde ele alan sergi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi ile Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesinin iş birliğinde düzenlenecek sempozyum çerçevesinde 15 Ekim 2026 Perşembe günü Yeditepe Üniversitesinde, 16 Ekim 2026 Cuma günü ise Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde ilgililerin ziyaretine açılacak.

İstanbul’da iki gün boyunca ziyaret edilebilecek sergi, Türk Kanunu Medenisi’nin kabul sürecini, Cumhuriyet’in toplumsal dönüşüme etkilerini ve hukuk alanındaki modernleşme adımlarını kapsamlı bir bakış açısıyla ziyaretçilere sunacak.

PROJE

Nutuk Külliyatı Projesi Tanıtım Özel Programı Düzenlenecek

19 Ekim 2026 Ankara

19 Ekim 2026 tarihinde, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu - Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından yürütülen Nutuk Külliyatı Projesi kapsamında "Nutuk Külliyatı Projesi Tanıtım Özel Programı" düzenlenecektir. Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy'un da katılımlarıyla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yerleşkesi Fuaye Alanı'nda gerçekleştirilecek olan program kapsamında Nutuk'un Türkçe ve sekiz yabancı dilde hazırlanan özel baskıları, İşaret Diliyle Nutuk ve Braille Alfabesiyle Nutuk çalışmaları tanıtılacak, Nutuk'un dijital dünyada ve yapay zekâ veri tabanlarında erişilebilirliğine yönelik proje hedefleri kamuoyuyla paylaşılacaktır.

SERGİ VE PANELİ

Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Sergi ve Paneli

21 Ekim 2026 Ankara

"Kurumumuz ve Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi iş birliğiyle Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Paneli düzenlenecek. 21 Ekim 2026 tarihinde Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Rektörlük binasından Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet paneli düzenlenecek. Panel öncesi Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Sergisi'nin açılışı da gerçekleştirilecek. Sergi açılışı sonra başlayacak panelde Medeni Kanun eksenindeki uygulamalar çok yönlü bir biçimde alanında uzman isimlerce ele alınacak."

SERGİ

Anıtkabir Mimari Proje Yarışması Sergisi

26 Ekim-
13 Kasım
2026
Ankara

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından 26 Ekim-13 Kasım 2026 tarihleri arasında Anıtkabir Komutanlığı ev sahipliğinde "Anıtkabir Mimari Proje Yarışması Sergisi" gerçekleştirilecektir. Sergi açılışı 26 Ekim 2026 saat 14.00'te Anıtkabir Sergi Salonu önünde icra edilecektir. Atatürk Araştırma Merkezi Özel Arşivi'nde yer alan ve tarihi değer taşıyan Anıtkabir Mimari Projesi Koleksiyonunda yer alan projeler ait fotoğraf, kroki ve çizimlerden meydana gelen sergimiz 09.00-17.00 saatleri arasında ziyaretçisi ile buluşacaktır. İlk defa gün yüzüne çıkacak olan proje görselleri ile sergimiz tarihi proje yarışmasının en kapsamlı sunumunu yaparken akademik literatüre de katkı sağlayacaktır.

9

BİLİM KURULU ÜYELERİNDEN

Bilim Kurulu Üyelerinden

ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi Doç. Dr. Emre Saral tarafından, İstanbul Antlaşması'nın tarihî önemine ilişkin sosyal medya paylaşımı hazırlandı.

İstanbul Antlaşması
(29 Eylül 1913)

Hazırlayan:
Doç. Dr. Emre SARAL
ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi

atam.gov.tr

20. yüzyılın başında Balkanlar, sadece Osmanlı Devleti'nin değil tüm Avrupa'nın en sorunlu ve kritik bölgelerinden biri haline gelmiştir. Rusya, Avusturya-Macaristan'ın Bosna-Hersek'i 1908 yılında ilhak etmesinin ardından, Panislavist siyaseti doğrultusunda bölgedeki baskısını arttırmaya başlamış; böylece buradaki Slav devletlerini birleştirerek Balkanlar'da Avusturya'nın nüfuzunun artmasını ve Berlin-Bağdat Demiryolu aracılığıyla burada varlığını hissettirmek isteyen Almanya'yı engellemek istemiştir.

atam.gov.tr

Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsız birer devlet olan Balkan milletleri Rumeli'de kalan Osmanlı topraklarında; Selanik, Üsküp ve Manastır vilayetleri ile Arnavutluk'ta hak iddia etmekten ve bölgeyi terör faaliyetleri ile kana bulamaktan geri kalmamışlardır. Yunanlar, Sırplar, Bulgarlar ve Karadağlılar bu toprakların halkının kendilerinden olduğunu iddia ettikleri Makedonya bölgesi için tarihsel hak iddiasında bulunmaya başlamışlardır. Başta Rusya olmak üzere büyük devletler de bu bölge devletlerini kışkırtmışlardır. Bu gelişmeler sonucunda 13 Mart 1912'de Bulgaristan ve Sırbistan, Rusya'nın baskıları sonucu ikili bir dostluk ve ittifak antlaşması imzalamışlar; bu ittifaka Mayıs 1912'de Yunanistan, Ağustos 1912'de de Karadağ katılmışlardır.

atam.gov.tr

Karadağ'ın 8 Ekim'de Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmesinin ardından 13 Ekim'de Bulgar, Sırp ve Yunan hükûmetleri Osmanlı hükûmetine bir ültimatom vermiş; 17 Ekim'de ültimatomu reddeden Osmanlı hükûmeti bu dört devlete savaş ilan etmiştir. Osmanlı kuvvetleri savaşın başında Filibe'ye hücum ederek Bulgarları saf dışı bırakmak istediyse de 19-20 ve 25 Ekim 1912 günlerinde yapılan çarpışmalarda yenilerek Çatalca'ya kadar geri çekilmek zorunda kalmıştır.

atam.gov.tr

175 bin kişilik Batı Ordusu 26 Ekim'de Kumanova'da, kendilerinden sayıca az olan Sırplara yenilmiş; Yanya Kalesi ve Edirne haricinde hiçbir direnişle karşılaşmayan Balkan devletleri Makedonya'yı işgale başlamıştır. Yunan orduları 9 Kasım'da Selanik'e girmiş, 28 Kasım'da Arnavutluk bağımsızlığını ilan etmiştir. Bu durum karşısında Edirne'yi kuşattıktan sonra İstanbul'a ilerleyen Bulgarların Çatalca'da durdurulmasının ardından Osmanlı hükûmeti ateşkes istemiştir.
Bu sırada savaşın ve yenilginin yarattığı siyasi çalkantıların bir sonucu olarak İttihat ve Terakki Yönetimi, 23 Ocak 1913 günü Enver Bey ve Talat Bey'in içinde bulunduğu bir grup tarafından tarihe **Bâb-ı Âli Baskını** olarak geçen bir darbeyle Sadrazam Kamil Paşa hükûmetini devirmiştir.

Ateşkesin imzalanmasının ardından Osmanlı hükûmeti umudunu büyük güçlere çevirmiş; Balkan bunalımına bir çözüm yolu bulmak ve barışı korumak adına Aralık 1912'de uluslararası bir Büyükelçiler Konferansı toplanmıştır. Büyük devletler savaşın yeniden başlamaması için 17 Ocak 1913'te Osmanlı Devleti'ne bir nota vererek Edirne'nin Balkan devletlerine verilmesini ve Ege adalarının geleceğinin kendilerine bırakılmasını talep etmişlerdir. Osmanlı hükûmetinin bu şartları kabul etmemesi sonucunda büyük devletler Balkan devletlerinden yana tavır takınmışlardır. Bâb-ı Âli Baskını neticesinde Mahmut Şevket Paşa'nın sadrazamlığa gelmesinin ardından savaş yeniden başlamıştır. Çarpışmalarda Edirne'nin işgal edilmesi üzerine 30 Mayıs 1913'te Londra Antlaşması imzalanmış, antlaşma ile Edirne de elden çıkmıştır.

Londra Barışı ve Edirne'nin elden gitmesi sadece iç siyasette değil, bölgede de büyük bir boşluk bırakmış ve dengeleri alt üst etmiş; Balkan devletleri kazandıkları toprakları paylaşamamışlardır. Sırpların Bulgarlarla yaptıkları ittifakın öngördüğü araziden daha fazlasını ele geçirmesi Bulgarları rahatsız ederken Bulgarların Ege Denizi'ne çıkan bir kıyıya sahip olmaları da Yunanlılarda memnuniyetsizlik yaratmıştır. Bu durum Sırbistan ile Yunanistan'ı Bulgaristan'a karşı birbirlerine yakınlaştırmış, Bulgarlar bunun üzerine 29 Haziran'da her iki devlete saldırsa da başarılı olamamıştır. Bu gelişmeler karşısında Bulgaristan'ı kendisine yönelik bir tehdit olarak gören Romanya da 10 Temmuz 1913'te Bulgaristan'a savaş ilan etmiştir. Bulgaristan teslim olmuş, Balkan devletleriyle 10 Ağustos 1913 tarihinde **Bükreş Antlaşması**'nı imzalamak zorunda kalmıştır.

Oluşan karışıklıktan yararlanan Osmanlı ordusu 22 Temmuz'da Edirne ve Kırklareli'ne girmiş; özellikle Edirne'yi kurtaran ordunun kurmay başkanı olan Enver Bey askerlerin önünde şehre girdiği için "Edirne'nin İkinci Fatihi" olarak anılmıştır. Enver Bey'in bu manevrası özellikle Balkan vilayetlerinden mülteci olarak gelen halkın gözünde onu bir kahraman ve koruyucu yapmıştır. Kaybedilen Batı Trakya'da ise Süleyman Askerî Bey ve arkadaşları tarafından Gümülcine merkezli müstakil bir Batı Trakya Hükûmeti kurulsa da bu girişim uzun ömürlü olmamıştır.

İçeriğe ulaşmak için QR kodu okutabilirsiniz

Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasında 29 Eylül 1913'te imzalanan **İstanbul Antlaşması** ile Bulgaristan, Kırklareli, Dimetoka ve Edirne'yi Osmanlı Devleti'ne geri vermiştir. Antlaşmada, Bulgaristan'da kalan Türklerin durumu ele alınmış; mülkiyet haklarına saygı gösterileceği belirtilerek isteyenlere dört yıl içerisinde Türkiye'ye göç etme hakkı verilmiştir. Ayrıca Yunanistan ile 14 Kasım 1913 tarihinde **Atina Antlaşması** imzalanmış, bunun sonucunda Girit kesin olarak Yunanistan'a bırakılmış; Ege Adaları'nın durumunu da büyük devletlerin belirlemesine karar verilmiştir. Sırbistan ile ise 13 Mart 1914 tarihinde İstanbul'da bir antlaşma imzalanmış; iki devletin ortak sınırı olmadığından bu antlaşma ile sadece Sırbistan'da kalan Türklerin durumuna yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

atam.gov.tr

Balkan Savaşları'nın Osmanlı Devleti için yıkıcı etkileri olmuştur. Osmanlı Devleti Avrupa'daki topraklarının yaklaşık yüzde 83'ünü kaybetmiş; Rumeli'de yerleşik yaklaşık 240,000 Türk yerinden olmuştur. Türklerin büyük kısmı varlıklarını sürdürebilmek adına Türkiye'ye göç ederken kalanlar da baskılarla yüzleşmişlerdir. Göç sırasında yaşanan kayıplarla ve başta kolera olmak üzere salgın hastalıklarla mücadele etmek zorunda kalınmıştır.

atam.gov.tr

Bilim Kurulu Üyelerinden

ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi Prof. Dr. Ayşe Yanardağ tarafından, Sivas Kongresi'nin Millî Mücadele tarihindeki yeri ve önemine ilişkin sosyal medya paylaşımı hazırlandı.

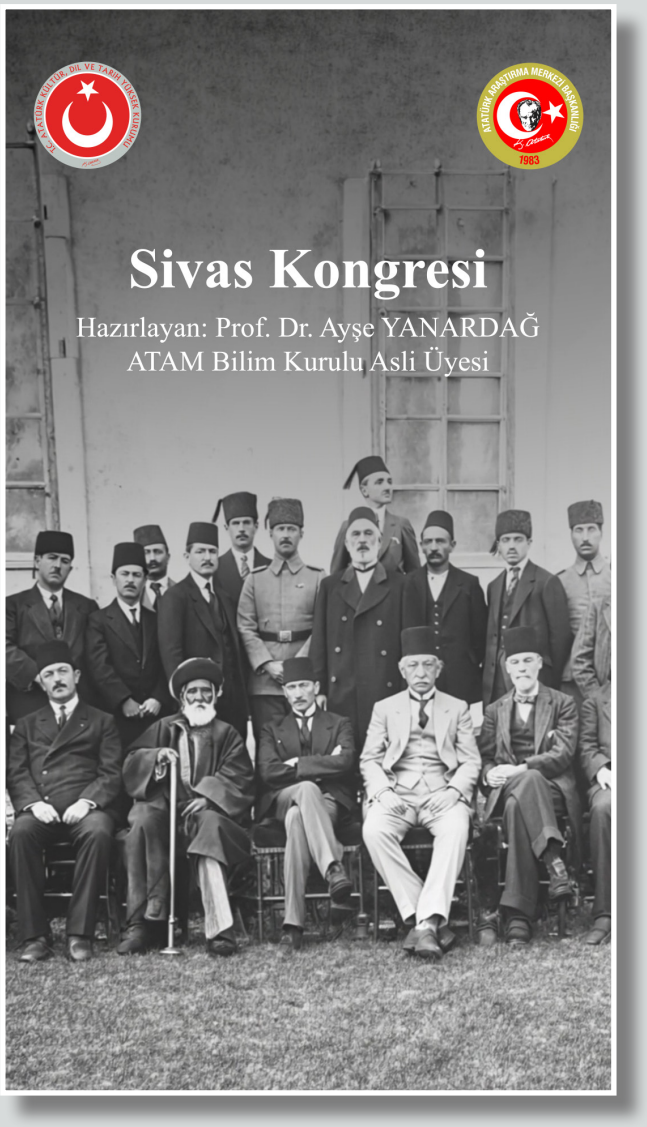

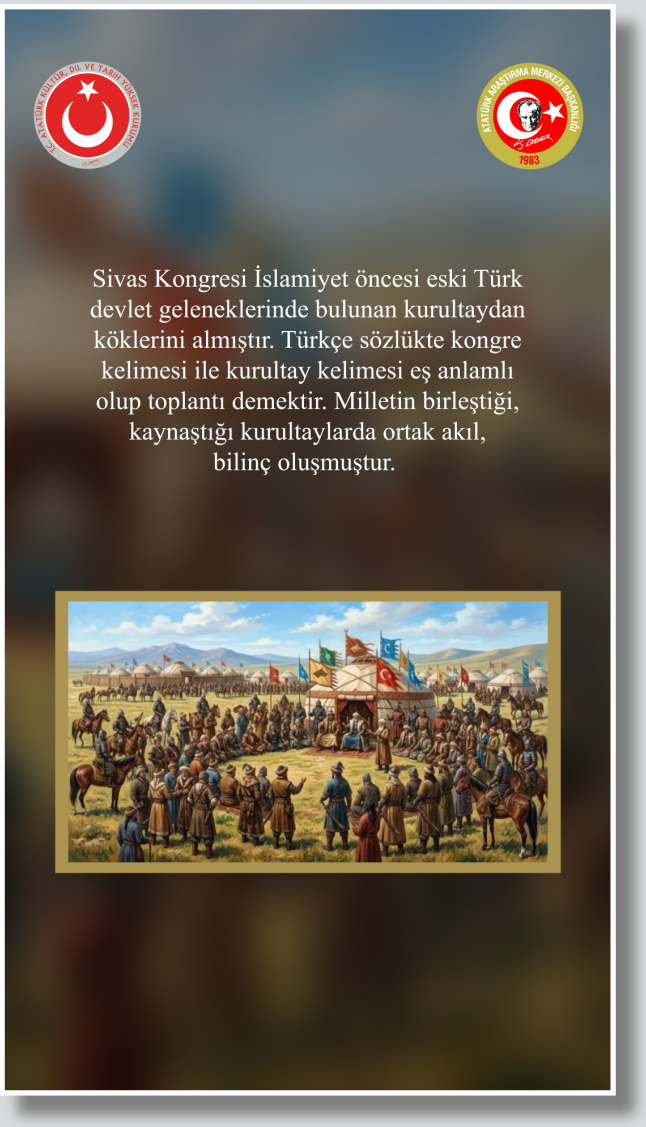

Eş zamanlı olarak birçok yerde kendiliğinden dağınık şekilde kuva-yı milliye, müdafaa-i hukuk örgütleri ile bölgesel liderler ortaya çıkmıştır. Varlığı tehlikeye giren Müslüman Türk halkı, liderlerinin peşine takılmıştır. Ancak Nutuk'ta belirtildiği gibi yerel kurtuluş çareleri yeterli değildir. Türk milletinin dağınıklıktan kurtarılması, kurtuluş fikrinin bütün ülkeyi kapsaması ve düzenli bir şekilde yürütülmesi gerekiyordu. Mustafa Kemal Paşa'nın Anadolu'ya geçmesi ile bu yönde adımlar atılmıştır.

22 Haziran 1919'da yayınlanan Amasya Genelgesi ile Sivas'ta kongre toplanacağı ilan edilmiştir. Kongrenin toplanma amacı vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığının tehlikede olmasıdır. Sivas kongresine muktedir ve halkın itimadını kazanmış kişilerin yani yerel liderlerin katılmasının istenilmesi Sivas Kongresinin ya da kurultayının halk nezdinde meşruiyetini ve alınacak kararların uygulanabilirliğini arttırmıştır. Eski kurultaylarda olduğu gibi liderini de belirleyecek meşruiyete sahip olmuştur. Nitekim Sivas Kongresinde Mustafa Kemal Paşa önce kongre başkanı sonra heyet-i temsiliye başkanı seçilmiş, Milli Mücadelenin lideri haline gelmeye başlamıştır.

Eski kurultaylardan köklerini alan Sivas Kongresinde ciddi tartışmalarla bir nevi yeni bir töre, yasa oluşturulmuştur. Tam bir özgürlükle müzakere edilen en önemli konu manda meselesidir. Bazı temsilciler Amerikan mandasının kabul edilmesi gerektiği hakkında uzun bir muhtıra hazırlamıştır. Müzakere başlamadan Mustafa Kemal Paşa muhtırada Amerikalı Browne'ın sözlerine dayanarak Amerikan mandasının savunulmasının anlamsızlığını ortaya koymuş, bakış açısını yansıtmış, ama tartışmaları engellememiştir. Çünkü örgütlenme sürecinde ortak bir akılda buluşmak için herkesin görüşlerini özgürce savunması zorunludur. Bu ortak akıl bağımsızlık yolunda ilkeleri ve yöntemi belirleyecektir. Nitekim muhtırada ve zabıtlarda mandayı savunanların kafasının karışıklığı açıktır. Mandanın himaye, istiklal, bağımsızlık, yardım gibi kelimelerle savunulması, kimsenin tanımını yapamaması sonucunda mandayı savunanlar muhtıralarını geri çekmişlerdir. Tekrar gündeme geldiğinde Rauf Bey'in Amerika kongresinden bir heyetin incelemeler yapmak için davet edilmesi teklifiyle konu kapanmıştır. Bununla birlikte ortak kararların oluşması manda fikrinin dahi özgürce tartışılmasıyla gerçekleşmiştir.

Bu kararlar o günün işgal şartlarında ve ulaşım imkânlarında gelebilen delegelerin katılımıyla gerçekleşmiş, manda taraftarlığı ve karamsarlığın etkisine rağmen ortak bir aklın uzlaşmanın ürünü olmuştur. Birinci madde ile Mondros Mütarekesi

İSTİKLAL SAVAŞI gazetesi

Sivas Kongresi, bütün bir gün manda konusunu tartıştı...

İngilizlerin emri ile Eskişehir'de bazı milliciler tutuklandı

Sivas'ı basmakla görevlendirilen Ali Galip Bey, Malatya'ya gitti

olmuştur. Birinci madde ile Mondros Mütarekesi imzalandığı sırada işgal edilmemiş topraklar çoğunluğu Müslüman olup bir bütün olarak kabul edilmiş, Türk vatanının sınırları çizilmiştir. Bu sınırların çizimi tesadüf değildir. Ateşkesin imzasıyla ortaya çıkan sınırlar haksız yere işgal edilmiş, bu sınırların vatan kabul

İSTİKLAL SAVAŞI gazetesi

Sivas Kongresi, bütün bir gün manda konusunu tartıştı...

İngilizlerin emri ile Eskişehir'de bazı milliciler tutuklandı

Sivas'ı basmakla görevlendirilen Ali Galip Bey, Malatya'ya gitti

edilmiş, bu sınırların vatan kabul edilmesi uluslararası hukuka ve toplumsal ve tarihsel gerçeklere uygundur. İkinci madde ile Osmanlı'nın bütünlüğü ve bağımsızlığın temini ve padişahın kurtarılması için milli kuvvetleri etkili ve milli iradeyi hâkim kılmak kesin karardır. Padişah ve devletin kurtarılması görevi millete verilmiş, Türklük bilinci ve egemenlik

İSTİKLAL SAVAŞI gazetesi

Sivas Kongresi, bütün bir gün manda konusunu tartıştı...

İngilizlerin emri ile Eskişehir'de bazı milliciler tutuklandı

Sivas'ı basmakla görevlendirilen Ali Galip Bey, Malatya'ya gitti

devletin kurtarılması görevi millete verilmiş, Türklük bilinci ve egemenlik anlayışı açığa çıkarılmaya çalışılmıştır. Üçüncü madde ile Rumluk ve Ermenilik iddialarıyla vatanın bölünmesine karşı batı bölgelerindeki gibi hep birlikte müdafaa ve direniş esası benimsenmiştir. Hududu belirlenmiş olan kutsal vatanın sınırlarının nasıl korunacağının cevabı verilmiştir. Vatan için savaşmak zaten Türklük bilincindeki en temel unsurlardan birisidir.

İSTİKLAL SAVAŞI gazetesi

Sivas Kongresi, bütün bir gün manda konusunu tartıştı...

İngilizlerin emri ile Eskişehir'de bazı milliciler tutuklandı

Sivas'ı basmakla görevlendirilen Ali Galip Bey, Malatya'ya gitti

Dördüncü madde ile gayri Müslimlerin eşit hukuka sahip oldukları, siyasi ve toplumsal dengeyi bozacak ayrıcalık verilmeyeceği ifade edilerek azınlıkların durumunda hukuki ve siyasi boşluk bırakılmamıştır. Beşinci madde ile hükümet herhangi bir toprak parçasını terk etmek zorunda kaldığı takdirde her türlü tedbir ve kararın alınacağı ifade edilmiştir. Altıncı madde ile 30 Ekim 1918'de işgal altına düşmemiş toprakların çoğunluğunun Müslüman olduğu, bu toprakların paylaştırılması görüşünden tamamen vazgeçilmesi istenilmiştir. Sınırlar meselesinde tarihi, ırki, dini, coğrafi haklara riayet edilmesi, hak ve adalete uygun davranılması beklenmiştir. Yedinci maddede milletin çağdaş amaçları benimsediği, fenni, sınai, iktisadi hal ve şartları takdir ettiği, devlet ve milletin iç ve dış bağımsızlığı ve vatanın bütünlüğü saklı kalmak şartıyla yardım kabul edileceği ifade edilmiştir. Bu madde dış politikada bağımsızlık ve eşitlik temelinde

Bu madde dış politikada bağımsızlık ve eşitlik temelinde ilişki kurulmasına giden ortak akıl yolunu açmıştır. Sekizinci madde ile milletlerin kaderini kendisinin tayin ettiği bu devirde hükümetin milli iradeye tabi olması zaruri görülmüştür. Milli iradeye dayanmayan bir hükümetin kararlarının milletçe kabul edilmeyeceği dışarıda da muteber olmayacağı şimdiye kadar yaşanan olaylar ile anlaşılmıştır. Bu nedenle milletin içinde bulunduğu sıkıntı ve endişeden kurtulması için milli meclisin hemen toplanması, milletin ve memleketin kaderi hakkında alınacak kararların milli meclisin incelemesine sunulması zorunlu görülmüştür. Millet ve milliyetçilik kavramının geliştiği bir dönemde devletin ve hükümetin millete dayanması ve kararların milletin seçtiği vekiller tarafından incelenmesi içeriye ve dışarıya bir mesajdır, cumhuriyet rejiminin ipuçlarını vermektedir. Dokuzuncu madde milli vicdandan doğan vatani ve milli cemiyetleri Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adıyla birleştirmiştir.

ettiği bu devirde hükümetin milli iradeye tabi olması zaruri görülmüştür. Milli iradeye dayanmayan bir hükümetin kararlarının milletçe kabul edilmeyeceği dışarıda da muteber olmayacağı şimdiye kadar yaşanan olaylar ile anlaşılmıştır. Bu nedenle milletin içinde bulunduğu sıkıntı ve endişeden kurtulması için milli meclisin hemen toplanması, milletin ve memleketin kaderi hakkında alınacak kararların milli meclisin incelemesine sunulması zorunlu görülmüştür. Millet ve milliyetçilik kavramının geliştiği bir dönemde devletin ve hükümetin millete dayanması ve kararların milletin seçtiği vekiller tarafından incelenmesi içeriye ve dışarıya bir mesajdır, cumhuriyet rejiminin ipuçlarını vermektedir. Dokuzuncu madde milli vicdandan doğan vatani ve milli cemiyetleri Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adıyla birleştirmiştir. Onuncu madde ile kongre kutsal amaçları takip ve teşkilatı idare için heyet-i temsiliye seçmiş, köylerden vilayetlere kadar bütün milli teşkilatlar birleştirilmiştir.

Manda fikrinin hararetle savunulduğu kongreden bu kararların çıkması zihinlerin manda ve himayeden uzaklaşmasıdır. Manda ve himayenin açıkça tartışılması, zihinlerin berraklaşmasını, kafa karışıklığının ortadan kalkmasını sağlamıştır. Türk toplum ve devlet geleneğinin önemli bir unsuru olan milletin istikbalinin ve vatanın bütünlüğünün korunması Sivas Kongresi kararlarının temelidir. Kongrede temsilciler vatan kavramı ve milli iradeye dayanan hükümet anlayışında birleşmiş, ortak akıl ortaya çıkmıştır. İleride kurulacak olan cumhuriyetin kurucu aklı bu maddelerde ilke olarak belirlenmiştir. Kongreyi dağıtmak için görevlendirilen Ali Galip olayı neticesinde hükümetin suçlanması, değişmesi ve yeni hükümetin heyet-i temsiliye ile görüşmek zorunda kalması, meclisin toplanmasının kabul edilmesi önemli siyasi başarılardır.

Bu başarılar,
Mustafa Kemal Paşanın
liderliğini pekiştirmiştir.

İçeriğe ulaşmak için QR kodu okutabilirsiniz

Sivas Kongresinin başarısı olarak son Osmanlı Mebuslar Meclisi toplanmış, bu meclisin kabul ettiği Misak-ı Milli, Sivas Kongresinde ortak akıl ile belirlenen ilkelerin netleştirilmiş şeklidir. Metnin kabulü bağımsızlık yolunda net bir tavır ve istek olduğu için işgalciler meclisi basmış, milletvekillerinin bir kısmını tutuklamışlardır. Meclis işlemez hale getirilerek ortak akıl dağıtılmaya çalışılmıştır.

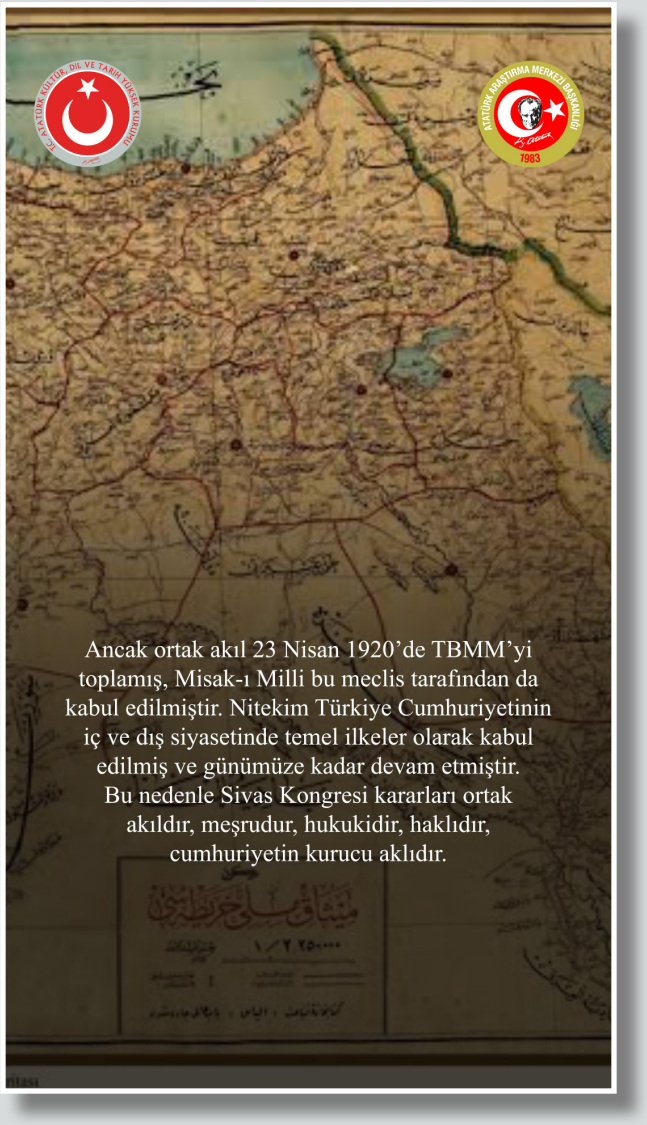

Ancak ortak akıl 23 Nisan 1920'de TBMM'yi toplamış, Misak-ı Milli bu meclis tarafından da kabul edilmiştir. Nitekim Türkiye Cumhuriyetinin iç ve dış siyasetinde temel ilkeler olarak kabul edilmiş ve günümüze kadar devam etmiştir. Bu nedenle Sivas Kongresi kararları ortak akıldır, meşrudur, hukukidir, haklıdır, cumhuriyetin kurucu aklıdır.

Bilim Kurulu Üyelerinden

Prof. Dr. İsmet Türkmen, Cumhurbaşkanlığı Raportör Yardımcısı Yetiştirme Programı'nda Görev Aldı

Prof. Dr. İsmet Türkmen, Cumhurbaşkanlığı Raportör Yardımcısı Yetiştirme Programı'nda Görev Aldı

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı Bilim Kurulu Asli Üyesi Prof. Dr. İsmet Türkmen, Cumhurbaşkanlığı Raportör Yardımcısı Yetiştirme Programı kapsamında düzenlenen eğitimlerde görevlendirildi.

29 Eylül 2026 tarihinde gerçekleştirilen eğitim programında Prof. Dr. İsmet Türkmen, "Türkiye Cumhuriyeti Tarihi" başlıklı eğitim verdi. Eğitimde, Cumhuriyet'in ilanından Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatına kadar geçen dönemde yaşanan gelişmeler ile Atatürk ilke ve inkılapları ele alındı.

10

HABERLEŞME ÜYELERİNDEN

Haberleşme Üyelerinden

ATAM Haberleşme Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Günver Güneş tarafından, Millî Mücadele döneminin önemli isimlerinden Yörük Ali Efe'nin vefat yıl dönümü dolayısıyla anma içerikli bir sosyal medya gönderisi hazırlandı. Hazırlanan içerikte Yörük Ali Efe'nin Millî Mücadele'ye katkıları ve tarihimizdeki yeri vurgulandı.

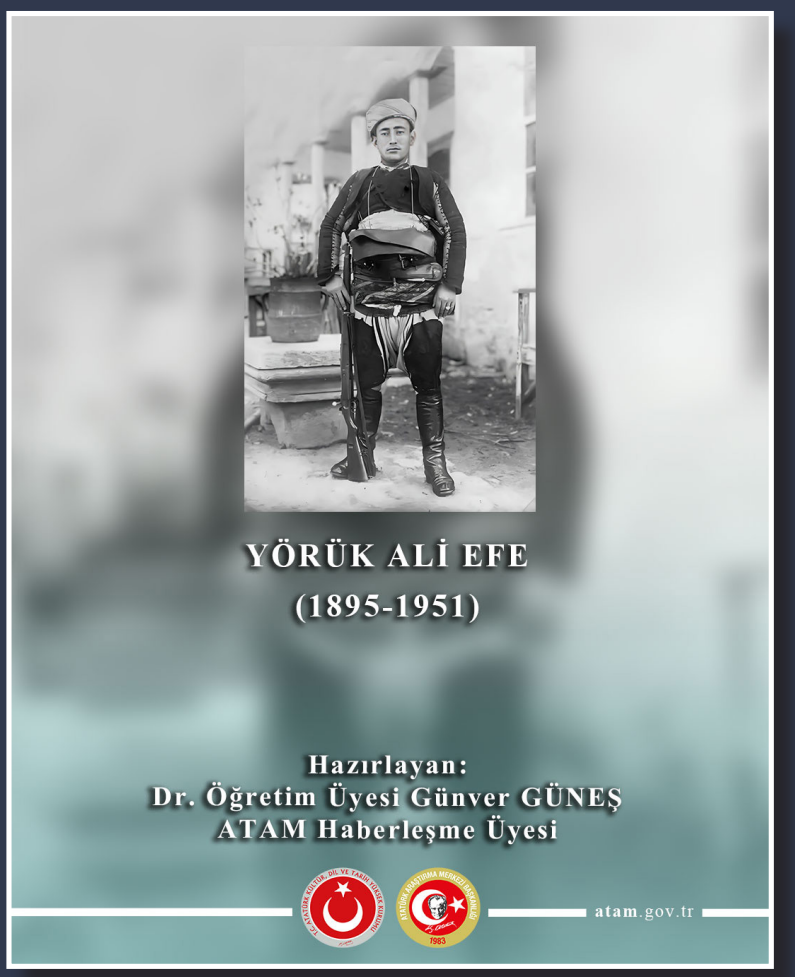

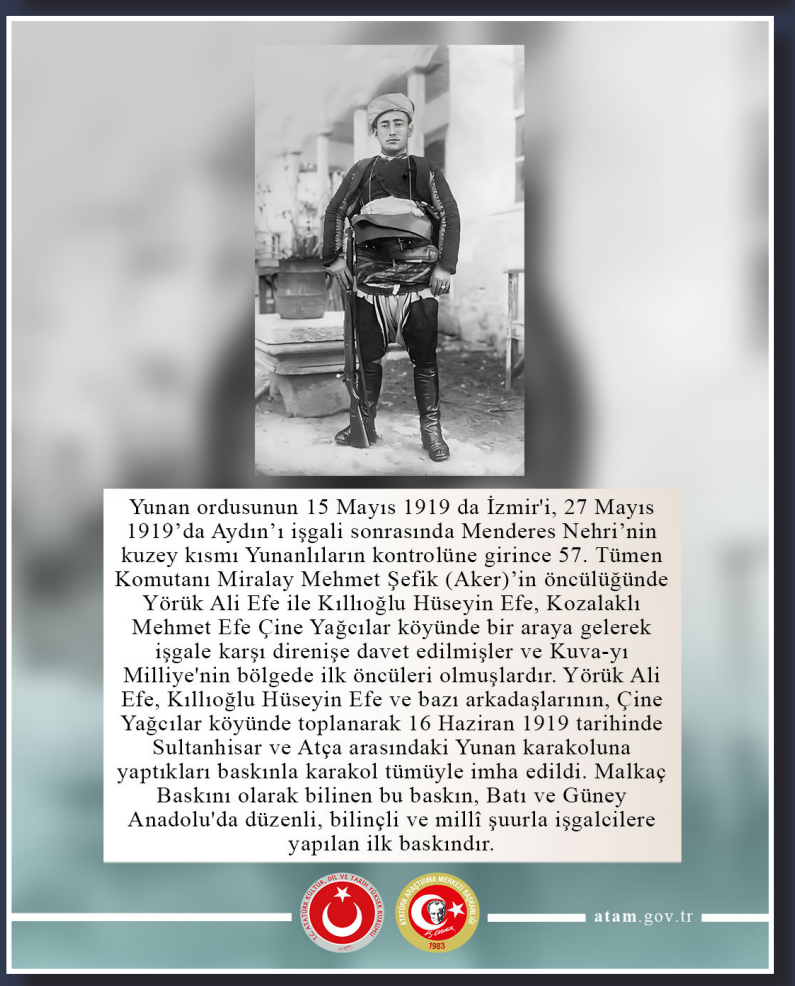

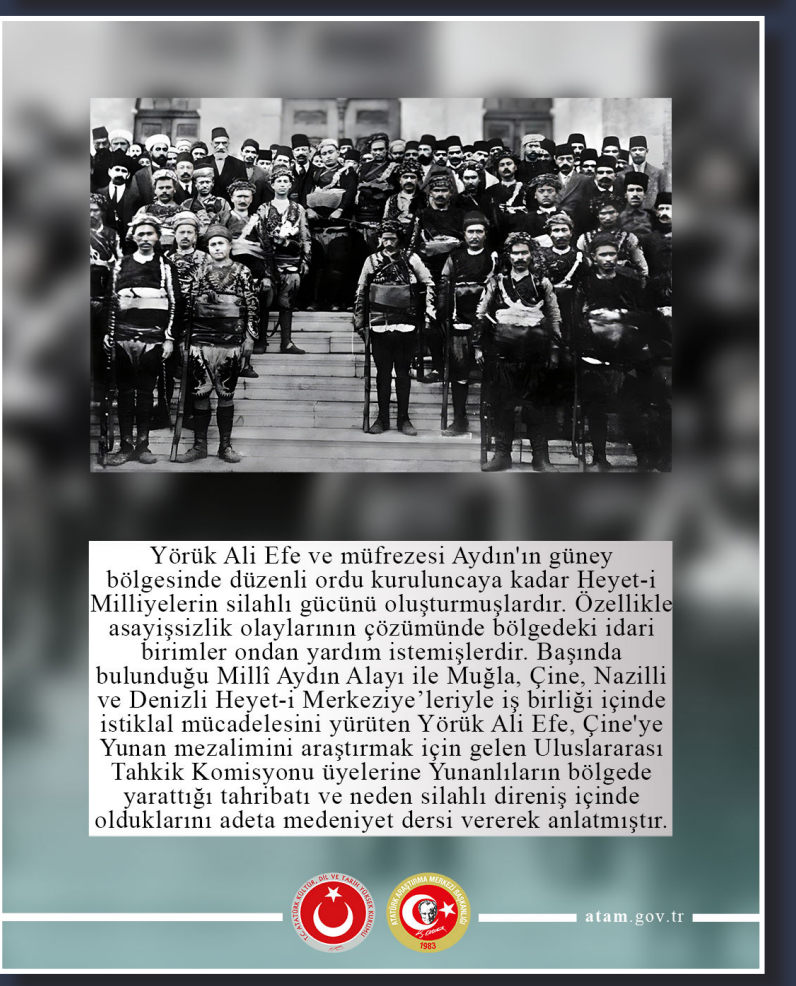

Haberleşme Üyelerinden

2 Ocak 1921'de Kuva-yı Milliye müfrezelerinin faaliyetlerine, Erkan-ı Harbiye emri ile son verilmiştir. Düzenli ordunun kurulması üzerine Yörük Ali Efe müfrezesi TBMM ordusuna katılmıştır. Yörük Ali Efe, bir taraftan cephe gerisinde halkın sorunları ile uğraşırken diğer taraftan askerin iaşe ve ikmaliyle ilgili faaliyetleri ile asayişsizlik olaylarının çözümlenmesinde bölgede bulunan idari yapılara yardım etmeye devam etmiştir. Emrindeki kuvvetleri Millî Müdafaa Vekâleti emrine verdikten sonra Yörük Ali Efe, maiyetindeki müfreze ile cephe gerisinde yaralı hizmetlerine akıncı müfrezesi olarak devam etmiştir.

atam.gov.tr

Çine'ye çekilerek karargâhını burada kuran Yörük Ali Efe, pasif bir durumda kalmamış, askerî makamların kendisine verdiği görevi baskın ve gerilla faaliyetleriyle devam ettirmiştir. Yörük Ali Efe Çine ve Yenipazar'da olduğu süreçte Yunanlılardan ve İtalyanlardan ele geçirdiği silahları da düzenli ordu birliklerine göndermiştir. Aydın bölgesine sığınan muhacirlerin beslenme ve barınma ihtiyaçlarının giderilmesinde Yörük Ali Efe'nin ciddi gayretleri ve çalışmaları olmuştur.

atam.gov.tr

Yunanlıların Söke ve Kuşadası'nı işgal edip Koçarlı'ya doğru ilerledikleri haberini alınca Yörük Ali Efe, Çine'deki kuvvetleri ile birlikte Koçarlı'ya gelmiş ve Bağarası'nda karargâh kurarak Yunanlıların şehre geçmesini önlemiş ve burada Büyük Taarruz başlayıncaya kadar kalarak Yunanlılarla sık sık çarpışmış, daha ilerilere sarkmalarına engel olmuştur. Yörük Ali Efe düzenli ordu birlikleri kurulduktan sonra da bölgede etkinliğini devam ettirmiştir. Ethem'in Ankara Hükûmeti'ni devirmek için kendisine ilettiği iş birliği tekliflerine itibar etmediği gibi tam aksine bu teklifi getirenleri tevkif ederek Ankara İstiklal Mahkemesi'ne göndermiştir.

atam.gov.tr

Millî Mücadele zaferle sonuçlandığında başarılarından dolayı TBMM tarafından kırmızı şeritli İstiklâl Madalyası ile ödüllendirilen Yörük Ali Efe, kurtuluştan sonra bir süre İzmir Buca'da kendisine tahsis edilen evde yaşamıştır. 1 Ağustos 1926 tarihinde İzmir'de Kordon'da geçirdiği talihsiz atlı tramvay kazası sonucunda iki bacağını kaybetmiş ve kaza sonrasında Yenipazar'a dönerek burada çiftçilik ve ticaretle uğraşmıştır.

atam.gov.tr

Haberleşme Üyelerinden

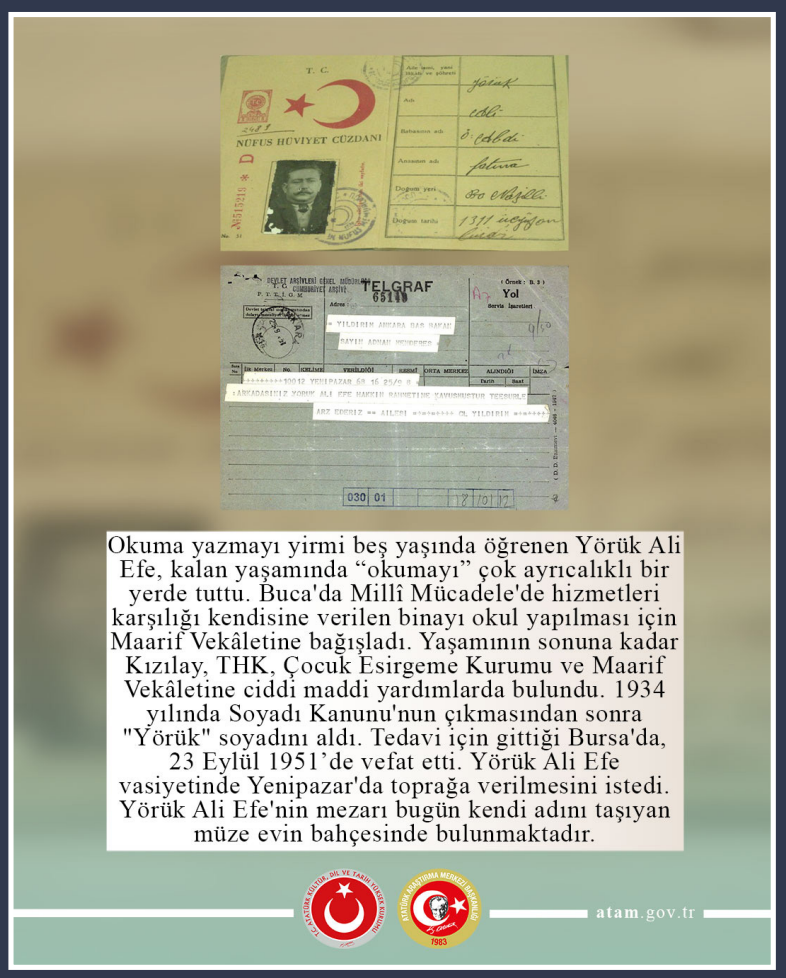

Okuma yazmayı yirmi beş yaşında öğrenen Yörük Ali Efe, kalan yaşamında “okumayı” çok ayrıcalıklı bir yerde tuttu. Buca'da Millî Mücadele'de hizmetleri karşılığı kendisine verilen binayı okul yapılması için Maarif Vekâletine bağışladı. Yaşamının sonuna kadar Kızılay, THK, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Maarif Vekâletine ciddi maddi yardımlarda bulundu. 1934 yılında Soyadı Kanunu'nun çıkmasından sonra "Yörük" soyadını aldı. Tedavi için gittiği Bursa'da, 23 Eylül 1951’de vefat etti. Yörük Ali Efe vasiyetinde Yenipazar'da toprağa verilmesini istedi. Yörük Ali Efe'nin mezarı bugün kendi adını taşıyan müze evin bahçesinde bulunmaktadır.

atam.gov.tr

İçeriğe ulaşmak için QR kodu okutabilirsiniz

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı

2026 Bülten

0312 285 65 11 -
0 312 285 55 12

Üniversiteler Mah.
Toplum Cad. No.5
Çankaya / ANKARA

bilgi@atam.gov.tr

www.atam.gov.tr

emagaza-atam.ayk.gov.tr

Atam.Baskanlik

atambaskanlik

@AtamBaskanlik

AtamBaskanlik